

використання можливостей обладнання з погляду його часової, добової, місячної виробничих потужностей

Щоб використання основних фондів було справді економічно вигідним та ефективним, необхідно не тільки стежити за його технічним станом, а й залучати фахівців при проведенні складних ремонтів; вивчати ринки виробництва; залучати спеціалістів маркетингового відділу; підвищувати рівень спеціалізації виробництва.

Отже, основні фонди – одна з найважливіших частин і засобів виробництва, це засоби праці у вартісному вимірюванні, які функціонують у виробництві тривалий час у своїй незмінній натурально-речовій формі, а їх вартість переноситься конкретно працею на вартість продукції (послуг), що виробляється, частинами в міру спрацювання.

Підвищення ефективності використання основних виробничих фондів на підприємстві є важливим резервом підвищення ефективності діяльності самого виробництва, що полягає в досягненні найбільших результатів при відповідному рівні розвитку продуктивних сил порівняно з витратами праці, використаними на створення суспільного продукту.

Вирішення проблеми підвищення ефективності використання основних фондів – це одне з основних завдань діяльності підприємств, від результату якого залежить фінансовий стан та конкурентоспроможність підприємства.

Напрямки підвищення ефективності використання основних фондів повинні визначатися існуючим станом підприємства, зумовленим впливом зовнішніх і внутрішніх факторів середовища його функціонування.

УДК 336.64

Наталія Константюк, к.е.н., доцент, Маріанна Боїло, ст.гр. БФ–41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Nataliia Konstantiuk, Marianna Boyilo

WAYS OF IMPROVING THE FINANCIAL STATE OF ENTERPRISE

В сучасних умовах, коли права підприємств суттєво розширилися у фінансово-економічній сфері, зростає роль якісного й своєчасного аналізу фінансового стану підприємств, оцінювання рівня ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та пошуку оптимальних шляхів їх покращення.

Особливого значення набуває своєчасне та об'єктивне оцінювання фінансового стану підприємств різноманітних форм власності, оскільки жодний власник не повинен нехтувати потенційними можливостями підвищення рівня прибутковості фірми, які можна виявити тільки на підставі своєчасного та об'єктивного аналізування фінансового стану підприємств.

Під фінансовим станом підприємства розуміють рівень його забезпечення відповідним обсягом ресурсів, які необхідні для здійснення господарської діяльності та ведення грошових розрахунків по своїх зобов'язаннях [4, с.123].

Для забезпечення стійкості фінансового стану суб'єкта підприємницької діяльності наявні фінансові ресурси потрібно не тільки ефективно розмістити, але і ефективно їх використати. Для цього українські підприємства повинні підвищувати рівень ефективності виробництва, конкурентоспроможність продукції завдяки залученню досягнень науково-технічного прогресу. На основі фінансового аналізу підприємства формується стратегія і тактика підприємства, розробляються плани й

управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, оцінюються результати діяльності підприємства, його підрозділів і працівників

Під аналізом фінансового стану підприємства розуміють своєчасне виявлення та усунення певних недоліків у фінансовій діяльності підприємства, а також пошук певних резервів для зміцнення фінансового стану та платоспроможності підприємства [3, с.257].

Виділяють декілька видів аналізу фінансового стану підприємства:

- 1) горизонтальний;
- 2) вертикальний;
- 3) трендовий;
- 4) коефіцієнтний.

Пріоритетним є коефіцієнтний аналіз фінансового стану підприємства, який передбачає розрахунок кількох груп показників:

- показники оцінки майнового стану;
- показники оцінки ліквідності і платоспроможності;
- показники оцінки фінансової стійкості;
- показники оцінки ділової активності;
- показники оцінки прибутковості і рентабельності підприємства.

Оцінити реальний фінансовий стан підприємства можна на підставі використання такого комплексу показників з урахуванням впливу на них факторів фінансового характеру, а також багатьох інших, до яких належать: можливі політичні або загальноекономічні зміни; перебудова організаційної структури підприємства, зміна форм власності, перепідготовка персоналу тощо.

Тому підприємствам необхідно систематично, детально і в динаміці аналізувати фінансовий стан підприємства, а вже на основі цього коригувати діяльність та приймати управлінські рішення.

Сьогодні вітчизняні підприємства потребують розробки певного комплексу заходів щодо покращення фінансового стану, а саме:

- зниження собівартості продукції, що дозволить підприємству бути конкурентоспроможним на ринку завдяки більш ефективному управлінню витратами, раціональному використанню фінансових, матеріальних і трудових ресурсів;
- пошук нових ринків збуту, що призведе до збільшення прибутку і оборотності капіталу;
- забезпечення оптимального співвідношення власного і позикового капіталу підприємства;
- ефективне та раціональне управління грошовими потоками, за рахунок реалізації зайвих виробничих і невиробничих активів, здачі їх в оренду, що дозволить підприємству збільшити обсяг грошових коштів і тим самим підвищити показники ліквідності підприємства [1].

Також важливим чинником стійкості і розвитку підприємства є здійснення прогнозування фінансового стану, оскільки, щоб грамотно керувати виробництвом, активно впливати на формування показників фінансової діяльності, необхідно постійно використовувати дані про його стан і зміни, які в ньому проходять. Важливу роль відіграє постійне контролювання зовнішнього і внутрішнього станів підприємства, розробка планів при виникненні проблемних ситуацій, прийняття нестандартних рішень у випадку критичної ситуації, координація дій всіх учасників і контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

Отже, доцільно зауважити, що заходи, які спрямовані на покращення фінансового стану підприємства, містять у собі управління доходами і витратами, управління грошовими коштами та капіталом в цілому.

Використана література

1. Данильчук І. В. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Загородна О. Діагностика фінансового стану і стійкості функціонування підприємства / О. Загородна, В. Серединська // Економічний аналіз. – 2010. – № 7. – С. 262-264.
3. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. Підручник / Ю. С. Цал-Цалко. - К.: ЦУЛ. - 2008. - 566 с.
4. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу: Навч. і практ. посібник / Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С., Негашев Є. В. 3 – те вид., перероб. М.: ІНФРА – М, 2004. – 207 с.

УДК 330.131.7

Тетяна Королюк, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ

Tetiana Koroliuk

MAIN APPROACHES TO RISK CLASSIFICATION

Різноманітність видів ризику у всіх сферах життя зумовлена різним розумінням його сутності представниками кожної сфери, причинами виникнення, особливостями виявлення та передбачення ризикових ситуацій. Класифікація ризику відображає структуру ризику в кожному виді діяльності, і тому неможливо чітко систематизувати ознаки класифікації та причини виникнення ризиків. Як доречно відмітив С. Ф. Голов: «Правильна класифікація будь-якої сукупності має таке ж важливе значення, як лікарський діагноз для кожного окремого органа або хвороби всього організму».

Перш ніж розглядати класифікацію ризиків, зупинимо свою увагу на розумінні поняття «класифікація». В універсальному словнику-енциклопедії класифікація визначена, як поділ предметів (явищ) на класи, розділи, підрозділи, здійснюваний згідно з визначеними принципами. У Великому тлумачному словнику української мови класифікація визначена як система розподілу предметів, явищ або понять на класи групи тощо за спільними ознаками, властивостями. Тобто під класифікацією розуміють систему супідрядних понять будь-якої галузі знання чи діяльності людини, що використовується як засіб для встановлення зв'язків між цими поняттями.

Перші вчення щодо класифікації ризику з'явилися досить давно, практично з появою самого поняття «ризик». А. Маршалл – один з перших, хто класифікував ризики. У праці «Принципи економічної науки» науковець поділив ризик на два види – особистий і підприємницький. Дж. М. Кейнс підійшов до цього питання з позиції суб'єкта, який здійснює інвестиційну діяльність, і тому виділив три основні види ризику: 1) підприємницький ризик – невизначеність отримання очікуваного доходу від вкладених засобів; 2) ризик «позикодавця» – ризик неповернення кредиту, що включає в себе юридичний ризик (відхилення від повернення кредиту) і кредитний ризик (недостатність забезпечення); 3) ризик зміни цінності грошової одиниці – ймовірність